

SECTION 2

EDUCATION (PRESCHOOL, PRIMARY, SECONDARY,  
VOCATIONAL AND SPECIAL EDUCATION)

УДК 373.2.091.33-027.22

**Левик І. М.**

асистент кафедри теорії та методик  
дошкільної й інклюзивної освіти

Житомирського державного університету ім. Івана Франка

**Панченко Є. С.**

асистент кафедри теорії та методик  
дошкільної й інклюзивної освіти

Житомирського державного університету ім. Івана Франка

**Тушинська О. О.**

асистент кафедри теорії та методик  
дошкільної й інклюзивної освіти

Житомирського державного університету ім. Івана Франка

**ФОРМУВАННЯ СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ  
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO – КОНСТРУЮВАННЯ**

У сучасному світі, де електронні гаджети набувають все більшої популярності серед дітей, ми віддаємо перевагу пізнавальним іграм, які сприяють формуванню важливих навичок. Особливо цінним є LEGO-конструювання, що не лише захоплює дітей, а й активно розвиває їхню сенсорно-пізнавальну компетентність.

Сенсорно-пізнавальна компетентність дитини – це рівень розвитку її відчуттів і сприйняття, уявлень про зовнішні властивості предметів: їх форму, колір, розмір, положення в просторі, конструктивних навичок тощо, а також здатність використовувати ці знання для розв'язання практичних завдань. Це становить фундамент розумового розвитку дошкільника. LEGO-конструювання створює ідеальні умови для розвитку цієї компетентності, оскільки вимагає від дітей активного використання всіх органів чуття та пізнавальних процесів [1].

Сьогодні LEGO-конструювання є однією з найпоширеніших освітніх технологій, що використовує тривимірні моделі та тематичні ігри для розвитку дітей. Цей метод ефективно реалізує освітні завдання, стимулюючи загальний розвиток дошкільнят через захоплюючі та пізнавальні ігри. LEGO формує сенсорні уявлення, розвиває технічні навички, просторову орієнтацію та закладає фундамент для майбутньої навчальної діяльності. Наприклад, конструювання лабіринту навчає дітей розрізняти просторові відношення та розв'язувати проблемні ситуації.

LEGO-конструювання – це процес творчого моделювання, де використовуються численні універсальні елементи LEGO. LEGO-конструктор дає можливість дитині моделювати реальний світ, зосереджуючись на його суттєвих характеристиках та взаємодіях. На думку науковців, успіх дитячого конструювання залежить від розвитку уяви, просторового мислення, здатності до аналізу та синтезу, знання

основ конструювання, а також розуміння властивостей предметів і способів їх створення. Конструювання в дитячому віці поділяється на образотворче та технічне, кожне з яких має свої відмінності. Для побудови конструкцій з кубиків LEGO необхідно вміти оглядати об'єкти, розбирати їх на окремі частини, оцінювати їх розміри і просторове розташування, а при необхідності замінювати одну частину іншою. Для успішного будівництва також необхідно вміти представити майбутній об'єкт цілком, спереду, збоку і з усіх боків. LEGO-конструювання – це творче моделювання з використанням універсальних елементів, що дозволяє дітям відтворювати навколишній світ. Успіх цього процесу залежить від розвитку уяви, просторового мислення, аналізу та синтезу, а також розуміння властивостей предметів. Конструювання поділяється на образотворче та технічне, кожне з яких вимагає вміння оглядати об'єкти, розбирати їх, оцінювати розміри та просторове розташування. Успішне будівництво передбачає вміння представити об'єкт з різних сторін [2].

Виділяють такі види конструювання: за зразком (наприклад, побудова моделі за інструкцією), за моделлю (наприклад, створення власної інтерпретації відомої будівлі), за задумом (наприклад, створення власної моделі автомобіля), за умовами та вимогам, яким повинна задовольняти майбутня конструкція (наприклад, певний розмір); за кресленнями і наочним схемам; конструювання з теми.

LEGO-конструювання відіграє ключову роль у розвитку сенсорно-пізнавальної компетентності дітей старшого дошкільного віку, оскільки забезпечує унікальне поєднання сенсорного сприйняття та пізнавальних процесів. Різноманітність деталей LEGO, їх форми, розміри та текстури, стимулюють тактильні та зорові відчуття, сприяючи розвитку дрібної моторики та просторової орієнтації. Діти вчаться розрізняти кольори, форми та матеріали, що є важливим аспектом сенсорного розвитку. Водночас LEGO-конструювання активно сприяє розвитку пізнавальних процесів. Під час створення моделей діти вчаться концентрувати увагу, запам'ятовувати послідовність дій та відтворювати зразки, що покращує їхню увагу та пам'ять. Творчий процес конструювання стимулює уяву та абстрактне мислення, а необхідність аналізувати, порівнювати та класифікувати деталі розвиває логічне мислення. Крім того, обговорення процесу конструювання та обмін ідеями сприяють розвитку мовлення та комунікативних навичок. Діти активно експериментують, досліджують властивості матеріалів та знаходять власні рішення, що розвиває їхню допитливість та творчість [2].

На нашу думку, використання LEGO-конструювання в освітньому процесі робить навчання цікавим та ефективним, що сприяє розвитку сенсорно-пізнавальної компетентності дітей старшого дошкільного віку.

#### Список літератури

1. Євченко Я.Б, Пономаренко Т.О. Формування основ сенсорно-пізнавальної компетентності дітей раннього віку. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 41. Т.2. С. 107-111.

2. Меренкова Р. В. Формування сенсорно- пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку засобами LEGO-конструювання. Запоріжжя, 2015. С. 124.